Nummer VN2024-008502
Directie rve onderwijs jeugd zorg

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 18 juni 2024

Portefeuille Onderwijs (9)

Agendapunt B12

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Verzoek advies over de scholenfusie tussen de Cornelis Jetsesschool van Stichting Zonova en de Jan Woudsmaschool van Stichting Florente

Het college van burgemeester en wethouders besluit

In te stemmen met het positief adviseren over de scholenfusie tussen Cornelis Jetsesschool van Stichting Zonova en de Jan Woudsmaschool van Stichting Florente.

Kernboodschap

Het college adviseert positief over de wenselijkheid van een scholenfusie tussen de Cornelis Jetsesschool van stichting Zonova en de Jan Woudsmaschool van Stichting Florente. Op basis van de FER en de criteria uit de "Leidraad voor advisering bij fusievoornemens in het onderwijs" zijn er geen zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen fusie. Het sluiten of fuseren van een school heeft grote impact op de kinderen, ouders en personeel. Het college brengt daarom onder de aandacht dat het van belang is dat belanghebbenden (leerlingen, ouders en personeel) goed worden geïnformeerd en gehoord. Het zorgvuldig doorlopen van de besluitvorming en het organiseren van draagvlak is wat het college betreft randvoorwaarde voor een positief advies.

Bestuurlijke achtergrond

- Op grond van de Wet op het primair onderwijs (Wpo), artikel 64, eerste lid en onder b, is er sprake van een institutionele fusie als er een school ontstaat door samenvoeging van twee of meer scholen.
- Het gaat hier om een fusie met minder dan 500 leerlingen. Dit betekent volgens artikel 64a, tweede lid en onder b Wpo dat goedkeuring van de minister voor deze fusie niet nodig is. Wel moet het schoolbestuur een fusie-effectrapportage (FER) opstellen waarin opgenomen moet worden een advies van het college over de wenselijkheid van de voorgestelde fusie, volgens artikel 64b, tweede lid aanhef en onder j Wpo.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

- Artikel 64, eerste lid en onder b Wet op het primair onderwijs (Wpo): Begripsbepaling institutionele fusie.
- Artikel 64a, tweede lid en onder b Wet op het primair onderwijs (Wpo): Goedkeuring van de minister niet vereist.
- Artikel 64b, tweede lid aanhef en onder j Wet op het primair onderwijs (Wpo): In de door het schoolbestuur op te stellen fusie-effectrapportage dient onder meer te

worden opgenomen een weergave van het advies van het college van de betrokken gemeenten over de wenselijkheid van de voorgestelde fusie.

Onderbouwing besluit

Achtergrond van de voorgenomen fusie

Stichting Florente en Stichting Zonova zijn voornemens om twee scholen, de Cornelis Jetses en de Jan Woudsmaschool, per 1 augustus 2024 samen te voegen tot een nieuwe school. Met de fusie gaan deze scholen verder onder het BRIN-nummer van de Cornelis Jetses en vallen zij onder het bestuur van Stichting Florente. De Cornelis Jetses en Jan Woudsma school zijn de enige twee basisscholen in Driemond.

Stichting Florente is een samenwerkingsbestuur voor openbaar en bijzonder onderwijs. De Jan Woudsmaschool is een protestants-christelijke basisschool in Driemond en valt onder het bestuur van Florente. De school heeft een leerlingenaantal van 113 en is gehuisvest in een gedeeld schoolgebouw met de Cornelis Jetses.

Stichting Zonova is een samenwerkingsbestuur voor openbaar, interconfessioneel en bijzonder basisonderwijs. De Cornelis Jetses is een openbare bassischool met 132 leerlingen. Sinds de komst van de Cornelis Jetses bij de Jan Woudmaschool in 2011, zijn er verschillende initiatieven ontplooid die gericht waren op de samenwerking tussen de twee scholen. Sinds 2016 is deze samenwerking, vanwege de focus op eigen onderwijs, verwaterd. Door deze twee scholen samen te voegen worden kansen gecreëerd om het onderwijs en het gemeenschapsgevoel in het dorp te versterken.

De kansen en mogelijke bezwaren die voortvloeien uit deze voorgenomen fusie zijn de afgelopen tijd onderzocht door de schoolbesturen. De uitkomsten van dit onderzoek zijn opgenomen in de fusie-effectrapportage (zie bijlage).

Uitkomsten fusie-effectrapportage (FER)

Naar aanleiding van de gemaakte afspraken in het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO) over het terugbrengen van het aantal kleine scholen in Amsterdam, hebben schoolbesturen de taak gekregen om de gezonde schoolomvang te bewaken. Het BBO hanteert een norm van ruim 200 leerlingen voor een gezonde schoolomvang. De Jan Woudsmaschool valt met 119 leerlingen onder de opheffingsnorm van de gemeente Amsterdam en het BBO. Meerjarige prognoses tonen een verdere daling in het leerlingenaantal van deze school. Ook het leerlingaantal van de Cornelis Jetses (143) ligt al langere tijd onder de opheffingsnorm.

In de FER leiden de volgende argumenten tot het voorgenomen besluit om de Cornelis Jetses en de Jan Woudsmaschool samen te voegen:

De onderwijskwaliteit- en continuïteit op kleine scholen staat onder druk:

Op kleinere scholen wordt tekort aan voldoende (bevoegde) leerkrachten gevoeld. Kleinere scholen zijn immers kwetsbaarder omdat er sprake is van minder grote teams wat het lastiger maakt om uitval op te vangen. Het waarborgen van de onderwijskwaliteit is een van de voornaamste redenen voor de fusie. De fusie biedt de mogelijkheid om een school te creëren met een stabiel leerlingenaantal. Dit leidt tot duurzaam en kwalitatief hoogwaardig onderwijs. Door de scholen samen te voegen ontstaat er daarnaast, in Driemond en

omgeving, één dorpsschool met een grotere omvang die meer stabiliteit biedt. Ook biedt de fusie kansen om de werkdruk te verminderen en efficiënter om te gaan met middelen.

Een school met een gezonde grootte, in lijn met Amsterdamse afspraken:

De scholenfusie zal leiden tot een school met een gezonde omvang met ruim 263 leerlingen in het schooljaar 2024/2025, dat is boven de minimale schoolgrootte van 250 leerlingen. Dit is in lijn met de gemeentelijke opheffingsnorm en de strategische agenda van het BBO waarin is afgesproken dat ieder schoolbestuur de opdracht heeft om toe te werken naar scholen met een stabiel leerlingenaantal. De prognose laat ook zien dat het leerlingenaantal de komende jaren boven de opheffingsnorm zal blijven. Om de kwetsbaarheid van twee kleine scholen te beperken, biedt de fusie dus kansen om een toekomstbestendige school te creëren waarin de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs wordt geborgd.

De scholen hebben een verschillende grondslag. De Cornelis Jetses is een openbare basisschool en de Jan Woudsmaschool een protestants-christelijke. Beide scholen staan echter open voor alle leerlingen. Verschillen tussen leerlingen worden gezien als verrijking en een verbindende factor. Alle leerlingen zijn welkom, ongeacht culturele of levensbeschouwelijke achtergrond.

Stichting Florente en Stichting Zonova hebben soortgelijke sturingsprincipes. De twee schoolbesturen hebben de keuze gemaakt dat de fusieschool per 1 augustus 2024 onder het schoolbestuur Florente zal vallen met het Brinnummer van de Cornelis Jetses. De school zal val verder gaan met het Brinnummer van Cornelis Jetses, omdat de fusieschool een openbare school zal zijn. De keuze om Florente de fusieschool over te nemen is gebaseerd op het sterke netwerk dat Florente heeft met stadsgebied Weesp.

Externe draagvlak voor de voorgenomen fusie:

Beide scholen en besturen maken deel uit van een breed netwerk. In het vooronderzoek lag de focus vooral op het partnerschap met de verschillende kinderopvangorganisaties. De voorschoolse, tussenschoolse en buitenschoolse opvang worden niet in de fusie genomen. Dit betekent dat de fusie geen gevolgen heeft voor deze partijen. Wel werkt de school samen met Kind & co Ludens en daar zijn nieuwe afspraken mee gemaakt voor de fusieschool. De samenwerkingen en contacten lopen goed en deze organisaties blijven na de fusie hun werk voortzetten.

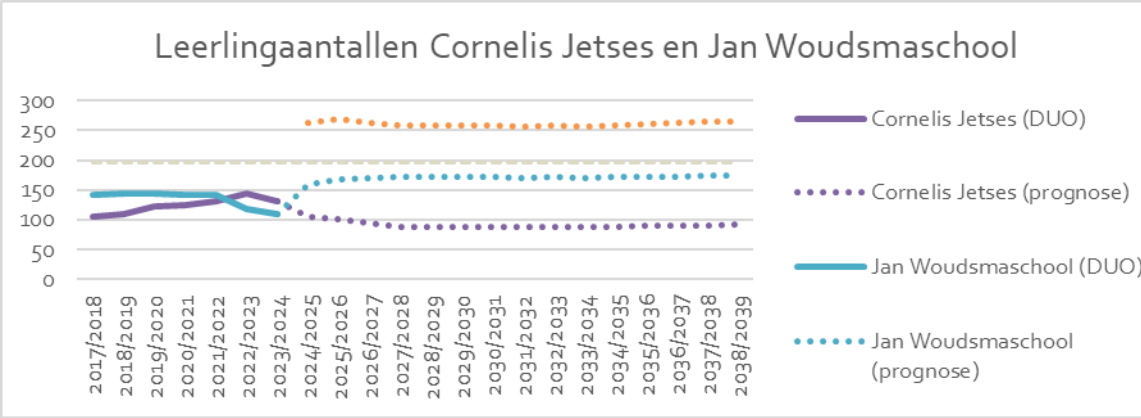
Met de samenvoeging beogen de schoolbesturen de kwaliteit van het onderwijs te borgen en het voortbestaan van de school te garanderen. De doelen die de schoolbesturen voor de samenvoeging stelt zijn:

- Een gezonde schoolomvang;
- Inclusieve leer- en werkomgeving;
- Realiseren van hoogwaardige kwaliteit en passend onderwijsaanbod;
- Het vergroten van kansen voor alle leerlingen en het versterken van de samenwerking tussen voorschoolse periode, onderwijs en zorg;
- Het ontwikkelen van een sterk team en een stimulerende werkomgeving;
- Het bouwen van een dorpsschool waarbij de school als ontmoetingsplek fungeert.

Plaatsen van leerlingen op andere scholen:

De samengevoegde school zal starten met 242 leerlingen en 12 groepen. In de onderbouw zal het gaan om een mix van leerlingen van de twee scholen. De middenbouw- leerlingen zullen gescheiden worden gehouden om te voorkomen dat de groepsdynamiek in deze groepen wordt verstoord. De leerlingen uit groep 8 worden in een gemengde groep geplaatst vanwege het lage leerlingenaantal. Er zijn vooralsnog geen signalen dat leerlingen niet meegaan naar de nieuwe school. De schoolbesturen geven ook aan dat de omzetting naar een openbare school geen gevolgen heeft voor de leerlingen die op een Protestants-Christelijke school zaten.

Zie hieronder de leerlingaantallen in een grafiek, met oktobertelling van DUO Open onderwijsdata en de prognosecijfers van O&S uit maart 2023. Het leerlingenaantal van de Jan Woudsmaschool neemt toe en dat van de Cornelis Jetses daalt. Individueel blijven de scholen nog ruim onder de opheffingsnorm. De scholen komen zelfstandig dus niet boven de opheffingsnorm. Gezamenlijk lukt dit wel. De fusie van deze scholen is, gezien de leerlingenprognose, in lijn met de gezamenlijke ambitie van gemeente en BBO om het aantal scholen onder de opheffingsnorm in Amsterdam te verminderen.

De overgang naar de nieuwe school wordt zo laagdrempelig mogelijk gemaakt door middel van de inzet van IB-ers die zich zullen focussen op de leerlingendossiers.

De ouderbetrokkenheid op beide scholen is groot, waardoor er al sprake is van direct contact en soepele communicatie. Door verschillende bijeenkomsten voor ouders, inloopmomenten en nieuwsbrieven zijn ouders geïnformeerd en betrokken bij het proces. In april 2024 is in overleg met beide medezeggenschapsraden een wettelijk verplichte ouderraadpleging gehouden via een enquête. Alle ouders kregen via deze enquête de kans om hun mening te geven over de geplande fusie en de voorgestelde schooltijden van de nieuwe fusieschool. Hieruit blijkt dat een grote meerderheid van de ouders (bijna 91%) positief tegenover de fusie staat.

Medezeggenschapsraden (MR-en) zijn vanaf het begin actief betrokken bij de verkenning van de fusie en zijn door een externe partij geïnformeerd over hun rol. Ook zijn er onderlinge afspraken gemaakt over de samenwerking tijdens de fusie. Op 24 januari 2024 hebben de medezeggenschapsraden ingestemd met de fusie. De Raad van Toezicht van Zonova en het Algemeen Bestuur van Florente hebben de bevoegdheid om de fusie goed te keuren. De Raad van toezicht is betrokken bij de verkenning en worden regelmatig geïnformeerd door hun bestuur over de voortgang. De MR-en, RvT's en het personeel hebben unaniem ingestemd op alle onderdelen van FER.

Motivering advies van het college van burgemeester en wethouders

Het gaat in dit geval om een fusie van twee scholen onder twee verschillende schoolbesturen. Uit deze fusie blijft één school over met minder dan 500 leerlingen dat onder één bestuur gaat vallen. Het gaat daarom om een niet-toetsplichtige fusie. Dit betekent dat bij DUO alleen een BRIN-mutatie formulier hoeft te worden aangeleverd door het schoolbestuur. Wel moet er een FER worden opgesteld door het schoolbestuur. Onderdeel hiervan is het advies van het betrokken gemeentebestuur over de wenselijkheid van de voorgenomen fusie (artikel 64b lid 2 onder j Wet Primair Onderwijs). Dit advies betreft een informerend advies en is niet bindend.

Om tot het advies te komen heeft het college de criteria uit de "Leidraad voor advisering bij fusievoornemens in het onderwijs" (hierna: leidraad) door de gemeenten van de VNG en CFTO (Commissie fusietoets onderwijs) gehanteerd.

Criteria 1. De maatschappelijke impact

In Amsterdam valt ongeveer 20% van de po-scholen onder de opheffingsnorm van 196 leerlingen. Juist omdat kleine scholen kwetsbaarder zijn en minder flexibel door een beperkt personeelsbestand en beperktere financiële middelen, hebben schoolbesturen en gemeente gezamenlijk de ambitie uitgesproken om te kleine scholen tegen te gaan en zich te richten op een gezond aanbod voor elke wijk. Het verminderen van het aantal kleine scholen kan bijdragen aan het verlagen van de druk op het lerarentekort en de onderwijshuisvesting. In 2019 heeft het BBO de ambitie om het aantal kleine scholen te verminderen vastgelegd in De Amsterdamse Onderwijsagenda voor het PO. Vanuit het BBO heeft ieder bestuur de opdracht om toe te werken naar scholen van minimaal 200 leerlingen. Deze ambitie komt ook terug in de Amsterdamse Onderwijs Ambities (juni 2023): Schoolbesturen streven naar scholen met een gezonde schoolgrootte.

Voor betrokken kinderen, ouders en leraren heeft het sluiten of fuseren van een school grote impact. Toch kiest een schoolbestuur bij scholen onder de opheffingsnorm vaak voor schoolsluiting of fusie wanneer perspectief ontbreekt. Een school die langer dan drie jaar onder de opheffingsnorm zit kan de overheidsbekostiging die zij ontvangt van het ministerie verliezen. In sommige gevallen beroept een schoolbestuur zich dan op de gemiddelde schoolgrootte van alle scholen onder zijn bestuur. Als er geen kans is op groei en de prognoses laten zien dat een school in de toekomst alleen maar verder krimp komt de kwaliteit vaak onder druk te staan. In dat geval kan een schoolbestuur het moeilijke besluit nemen een school te fuseren om zo de kwaliteit en continuïteit van het onderwijs te waarborgen.

De fusie zal geen invloed hebben op de beschikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen en faciliteiten. Florente neemt deel aan de oprichting van een "Day a Week School" in Weesp. In de toekomst kunnen leerlingen van de gefuseerde school gebruik maken van deze voorziening. Leerlingen die momenteel deelnemen aan de "Day a Week School" in Zuidoost, worden in overleg met Zonova bepaald hoe dit voortgezet kan worden.

Na de fusie zal Florente het bestuur vormen van de gefuseerde school. Het is de bedoeling dat het personeel dat op 1 augustus 2024 een vaste aanstelling heeft, of op 31 juli 2024

een tijdelijke aanstelling met een verlengingsgarantie, meeverhuist naar de nieuwe fusieschool. Florente zal dan verantwoordelijk zijn voor dit personeel. Aangezien bij beide besturen de CAO Primair Onderwijs van toepassing is, zullen de primaire arbeidsvoorwaarden onveranderd blijven. De rechten en verplichtingen van het personeel, inclusief arbeidsvoorwaarden, salarissen en andere zaken die in de arbeidsovereenkomsten zijn vastgelegd, worden in de nieuwe situatie voortgezet.

Criteria 2 en 3. Consequenties van de voorgenomen fusie voor de keuzemogelijkheden en openbaar onderwijs in de wijk

De Cornelis Jetses en de Jan Woudsmaschool zijn op dit moment de enige twee basisscholen in Driemond. Voor het aanbod in Driemond betekent dit dat het aantal scholen in de omgeving zal terugdringen naar één openbare basisschool. Met het terugbrengen van twee scholen naar één school neemt de keuzevrijheid van ouders in Driemond af. In de directe omgeving van Driemond blijft de mogelijkheid bestaan tot het volgen van enkel Christelijk onderwijs. De Van der Muelen Vastwijk ligt op 1,4 km (hemelsbreed)afstand van de nieuwe school. De scholen hebben al een gebouw in medegebruik en gaan onder één school in hetzelfde gebouw verder.

Voorgesteld advies namens college B&W

Op basis van het belang van de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs aan de leerlingen van de Cornelis Jetses en de Jan Woudsmaschool, de FER en bovenstaande bevindingen, adviseert het college positief ten aanzien van de fusie.

Het college wil met dit advies benadrukken dat zij het van belang vindt dat alle belanghebbende rondom de school goed worden informeert en gehoord. Het zorgvuldig doorlopen van de besluitvorming en het organiseren van draagvlak is wat het college betreft een randvoorwaarden voor een positief advies. Bij de fusie van de Cornelis Jetses en de Jan Woudmaschool zijn de processen zorgvuldig doorlopen en wordt de continuïteit van het onderwijs verzekerd, het college adviseert daarom positief.

Participatie

Vanuit het schoolbestuur is gesproken met MR-en, Raad van Toezicht, personeel en ouders van beide scholen.

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Het schoolbestuur wordt over dit besluit geïnformeerd.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-036221	Advies (pdf)
AD2024-036213	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2024-036219	FER tbv instemming MR-en en College.pdf (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Informatie niet beschikbaar

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten